

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

ZEW/500/4-1/2009/MP

Warszawa, 9 czerwca 2009 roku

**Pani
Małgorzata Krasnodębska-Tomkiel
Prezes Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów**

Skarżona Pani Prezes,

Z niepokojem odbieram liczne sygnały o wypadkach, jakim ulegają dzieci w miejscach przeznaczonych do zabawy i rekreacji takich, jak tradycyjne place zabaw czy – cieszące się coraz większą popularnością wśród dzieci i młodzieży – skateparki, parki linowe, ścianki wspinaczkowe, centra i sale zabaw oraz inne miejsca i urządzenia rozrywkowe. Niewątpliwie wyposażenie tych miejsc w bezpieczne urządzenia zależy od zarządzających nimi osób. Jednakże odpowiedzialność w tym zakresie w głównej mierze spoczywa na producentach urządzeń do zabawy. Dlatego za niezmiernie istotne uważam zwiększenie kontroli bezpieczeństwa urządzeń, przeznaczonych do montowania w wyżej wymienionych miejscach.

Oprócz problematyki, związanej z bezpieczeństwem dzieci i młodzieży, pragnę zwrócić uwagę Pani Prezes na powszechnie stosowaną praktykę, uniemożliwiającą korzystanie z placów zabaw dzieciom poniżej 3 roku życia. Większość producentów deklaruje spełnianie polskich norm, które określają kryteria, jakie powinny spełniać urządzenia placów zabaw, aby były one bezpieczne dla najmłodszych dzieci. Jednak w instrukcjach montażu i obsługi oraz w materiałach reklamowych, zaznaczają, iż ich urządzenia przeznaczone są dla dzieci powyżej 3 roku życia. Pragnę przy tym zauważyć, że dla jednych producentów to samo urządzenie jest dostępne dla wszystkich dzieci, bez względu na wiek, a dla innych - dla dzieci powyżej 3 roku życia (przykładem może być piaskownica). W konsekwencji takich działań, właściciele placów zabaw, przede wszystkim gminy i spółdzielnie mieszkaniowe, w regulaminach placów zabaw umieszczają postanowienia, zabraniające korzystanie z nich dzieciom poniżej 3 roku życia.

W związku z powyższym, na podstawie art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.), zwracam się do Pani Prezes z wnioskiem o przekazanie informacji, jakie działania kierowany przez Panią Urząd podjął i jakie w najbliższym czasie zamierza podjąć w celu poprawienia bezpieczeństwa dzieci, korzystających z urządzeń, instalowanych w miejscach przeznaczonych do zabawy oraz zapewnienia dzieciom poniżej trzeciego roku życia dostępu do placów zabaw. Ze swojej strony pragnę zadeklarować chęć współpracy w zakresie rozwiązywania wskazanych powyżej problemów.

z prośbieniem
Marek Michałek

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAŁGORZATA KRASNODĘBSKA-TOMKIEL**

DNR-70-75(143)/07/09/DŁ

Warszawa, dn. 25 czerwca 2009 r.

**Pan
Marek Michałak
Rzecznik Praw Dziecka**

Szanowny Panie

W nawiązaniu do pisma z dnia 9 czerwca 2009 r. (ZEW/500/4-1/2009/MP) uprzejmie informuję, że jestem w równym, jak Pan Rzecznik stopniu zainteresowana poprawą bezpieczeństwa miejsc przeznaczonych do rekreacji dzieci i młodzieży, w szczególności z uwagi na okres wakacyjny, kiedy obiekty takie są wyjątkowo często eksploatowane.

Na wstępie pragnę zauważyć, że każde z miejsc zabaw, o których wspomina Pan Rzecznik w liście jest regulowane na podstawie różnych przepisów. Bezpieczeństwo samych urządzeń oferowanych do sprzedaży, które mają zostać umieszczone na terenie publicznie dostępnym jest normowane przez przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o *ogólnym bezpieczeństwie produktów* (Dz. U. Nr 223 poz. 2275 z późn. zm.). W odniesieniu do przyrządów umieszczanych na placach zabaw szczególne wymagania dotyczące ich bezpieczeństwa zawiera norma PN-EN 1176 *Wyposażenie placów zabaw*. Dodatkowo, wymagania w tym zakresie zawiera ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2006 r., Nr 156, poz. 1118 z późn. zm.) ponieważ, w zależności od spełniania kryteriów prawnych, urządzenia umieszczone na placach zabaw mogą być kwalifikowane jako obiekty budowlane albo obiekty małej architektury i ich montaż oraz bieżąca konserwacja powinny odpowiadać wymogom wskazanym w przepisach prawa budowlanego.

Biorąc pod uwagę fakt, że z punktu widzenia bezpieczeństwa użytkowników znaczenie ma zarówno bezpieczeństwo samych urządzeń, ale także ich właściwe utrzymanie i konserwacja przez cały okres użytkowania Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów wraz z siedmioma organami z państw członkowskich Unii Europejskiej przeprowadził w 2007 i 2008 r. działania kontrolne oraz edukacyjne mające na celu przypomnienie wszystkim uczestnikom rynku o istniejących standardach i przepisach. Szczególną uwagę poświęciliśmy,

aby z naszym przedsięwzięciem dotrzeć do administratorów placów zabaw. Z naszych obserwacji wynikało, że w większości przypadków nie są oni świadomi odpowiedzialności na nich ciążyącej, część z zarządców lekceważyła najbardziej podstawowe obowiązki, w szczególności corocznego badania placów zabaw pod kątem ich bezpieczeństwa, który to obowiązek wynika z normy PN-EN 1176 oraz z zaleceń Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego wydanych do ustawy *Prawo budowlane*.

Niezależnie od inicjatyw edukacyjnych, mających na celu zwiększanie odpowiedzialności administratorów placów zabaw, polskie organy nadzoru przeprowadziły w 2008 r. kontrole stanu bezpieczeństwa urządzeń oferowanych w placówkach sprzedaży hurtowej i detalicznej (Inspekcja Handlowa) a także wypełniania przez właścicieli, zarządców, administratorów obowiązków dotyczących utrzymania i konserwacji już zamontowanych urządzeń i samych placów (organy nadzoru budowlanego). Z informacji zgromadzonych przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego wynika, że stan polskich placów zabaw nie jest niepokojący. Z 13 100 placów zabaw, jakie objęto kontrolami, nieprawidłowości ujawniono w 1 815 z nich (14 proc.). Inspekcja Handlowa sprawdziła 31 producentów i dystrybutorów oraz cztery placówki handlowe. Zastrzeżenia ujawnione przez inspektorów IH zostały skorygowane jeszcze w czasie kontroli przez samych przedsiębiorców. W trzecim kwartale bieżącego roku Inspekcja Handlowa przeprowadzi ponowne działania kontrolne, zaś organy nadzoru budowlanego zapowiedziały podejmowanie dalszych działań, których celem będzie zwiększanie bezpieczeństwa korzystających z placów zabaw. Z zadowoleniem odnotowuję fakt, że w inicjatywę zwiększania bezpieczeństwa użytkowników miejsc przeznaczonych do zabawy włączyły się władze samorządowe. W szczególności należy wspomnieć o aktywności władz Gorzowa Wielkopolskiego, Katowic, Poznania, Rzeszowa, Szczecina, Warszawy i Wrocławia. Jednostki samorządu terytorialnego organizujące przestrzeń publiczną dla mieszkańców w coraz większym stopniu biorą pod uwagę zapewnienie nie tylko najtańszego, ale także jak najbezpieczniejszego sprzętu przeznaczonego do zabawy dzieci i młodzieży.

Odnosząc się do poruszonego przez Pana Rzecznika zagadnienia dotyczącego uniemożliwiania korzystania z placów zabaw dzieciom poniżej trzeciego roku życia pragnę zaznaczyć, że jest to praktyka, która nie znajduje uzasadnienia. Co prawda, jednym z obowiązków zarządców jest określanie zasad korzystania z administrowanych przez nich placów zabaw, jednak tego rodzaju reguły powinny obejmować zalecenia dotyczące wyłącznie korzystania z urządzeń oraz zachowania się na miejscu zabaw takie, jak np. zakazy: wchodzenia na szczyty domków, gry w piłkę, wprowadzania zwierząt itp. Należy podkreślić, że norma PN-EN 1176 nie określa, aby sprzęt był przeznaczony dla konkretnej

grupy wiekowej użytkowników, zatem nie ma powodów, aby zarządcy stosowali wskazane przez Pana Rzecznika ograniczenia. W związku z tym, w naszej opinii, zakazy tego rodzaju nie są zgodne z obowiązującą w tym zakresie normą. Jedynym swego rodzaju „ograniczeniem” w tym zakresie, jakie wydaje się być słuszne i akceptowalne, jest zwrócenie w regulaminie uwagi, na konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem, zwłaszcza poniżej trzeciego roku życia, podczas jego aktywności na placu zabaw.

Podsumowując, pragnę zaznaczyć, że Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów będzie stale monitorował zagadnienie bezpieczeństwa placów zabaw, podejmując zarówno działania kontrolne za pośrednictwem Inspekcji Handlowej, jak również włączając się w przedsięwzięcia informacyjne i edukacyjne. W zakresie tych ostatnich, w szczególności będziemy wykorzystywać efekty międzynarodowego projektu, którego inicjatorem był Urząd. Zdaję sobie sprawę z tego, że trudno będzie sprawić, aby dzieci wracały do domu bez nabitych na placu zabaw siniaków, guzów czy zadrapań, ważne jest jednak, abyśmy razem włączali się w każdą inicjatywę polegającą na chronieniu najmłodszych przed poważniejszymi urazami w miejscach, które służą im do zabawy.

Z poważaniem

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Krzysztofa Kozak
Wiceprezes